

# **ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ.**

**ΠΡΟΣ ΤΟ Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ  
ΘΕΜΑ: «ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ / ΤΑ ΕΠΤΑΝΗΣΑ ΩΣ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΙ  
ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ».**

«Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἰερώνυμε,

Ἴερώτατε Μητροπολῖτα Ζακύνθου κ. Χρυσόστομε,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Ἐλλογιμώτατοι κύριοι καθηγηταί, κυρίαι, κύριοι,

Ἡ πρόσκλησις τῆς Ἁμετέρας Μετριότητος εἰς τό διοργανούμενον ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων (Ἀναπτύξεως τοῦ Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) Α' Πανελλήνιον Συνέδριον εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Ζακύνθου ἀπό 14 ἔως 15 Νοεμβρίου 2009 μέ κεντρικόν θέμα: «Προσκυνηματικές περιηγήσεις Ἰστορία, Παράδοση, Νεότερες Ἐξελίξεις καὶ Προβληματισμοί. Τά Ἐπτάνησα ὡς πανορθόδοξοι προσκυνηματικοί προορισμοί», περιποιεῖ εἰς Ἡμᾶς ἴδιαιτέραν τιμήν καὶ προκαλεῖ χαράν οὐκ ὀλίγην, καθ' ὅτι παρέχει εἰς Ἡμᾶς τήν εὐκαιρίαν τῆς ἐξ Ἱεροσολύμων μεθ' ὑμῶν ἐπικοινωνίας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀντιπροσώπου Ἡμῶν, Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, διαβιβάζοντος τούς λόγους τούτους:

Ἀκολουθοῦσα ἡ Ἑκκλησία εἰς τήν λατρείαν αὐτῆς τήν εὐαγγελικήν ἐντολήν τοῦ Κυρίου: «πνεῦμα ὁ θεός καὶ τούς προσκυνοῦντας Αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰω. 4,24), υἱοθέτησε ἐκδηλώσεις τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας τῶν τιμίων μελῶν αὐτῆς, προσκυνηματικῶν δηλονότι ἐξορμήσεων καὶ περιηγήσεων εἰς τόπους ἀγίους, εἰς τούς ὅποιους ἔφανερώθησαν γεγονότα σωτήρια διά τό ἀνθρώπινον γένος ἢ ἔζησαν πρόσωπα ἄγια, διδάξαντα καὶ καθιδηγήσαντα εἰς τήν Ὁρθόδοξον πίστιν μυριάδας πιστῶν.

Σεβάσματα τοιαῦτα τῆς πίστεως ἡμῶν εἶναι ὁ Πανάγιος τοῦ Κυρίου Τάφος καὶ τά λοιπά προσκυνήματα τῆς Ἅγιας Γῆς, τό θεοβάδιστον ὄρος Σινᾶ, τό Ἅγιωνυμον Ὁρος, ἡ Παναγία τῆς Τήνου, τό Μέγα Σπήλαιον, τά Ἐπτανήσια προσκυνήματα τοῦ Ἰονίου Πελάγους, τοῦ γεωγραφικοῦ θαλασσίου συνδέσμου τούτου μεταξύ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ὡς εἶναι τό σκήνωμα τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ ἐν Κερκύρᾳ, τοῦ Ἅγιου Γερασίμου τοῦ Νέου ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ τοῦ ὁσίου Πατρός ἡμῶν Διονυσίου Ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐκ Ζακύνθου, ἐν τῇ ὥραιοτάτῃ νήσῳ τῆς Ζακύνθου καὶ τῇ θεοσώτῳ Μητροπόλει ταύτῃ, ἐν ᾧ πλουσιοπαρόχως φιλοξενεῖται τό Συνέδριον τούτο, καὶ ἄλλα πολλά, «περί ὃν ἐπιλείψει ἡμᾶς ὁ χρόνος διηγουμένους». (Ἐβρ. 11,32).

Τούς τόπους τούτους, πόλους ἔλξεως τῶν πιστῶν, ἀγωνίζεται νά διατηρῇ ἡ Ἑκκλησία οὐχί ὡς χώρους ἀρχαιολογικούς ἢ μουσειακούς ἀλλ' ὡς χώρους

λατρείας, εἰς τούς ὁποίους ἀναπέμπονται προσευχαί πρός τὸν Θεόν, προσφέρονται θυσίαι ἀναίμακτοι, εἰς τάς ὁποίας, συμμετέχοντες οἱ πιστοί, διδάσκονται, οἰκοδομοῦνται, ἀγιάζονται, τελειοῦνται, σώζονται. Οὕτω ποιοῦσα ἡ Ἑκκλησία, διαφυλάττει ταῦτα ἀπό τοῦ κύματος τοῦ λεγομένου «θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ», τοῦ κατευθυνομένου μέ γνώμονα τό οἰκονομικόν καί ἐμπορικόν κριτήριον, στερούμενου τῆς θρησκευτικῆς πίστεως καί ἀλλοιοῦντος τὸν θρησκευτικόν χαρακτῆρα τῶν προσκυνημάτων. Παρά ταῦτα, ἡ Ἑκκλησία, τηροῦσα τὴν εὐαγγελικήν προτροπήν: «ἔρχον καὶ ἔρε» (Ιω. 1,46), δέν κρατεῖ ταῦτα κλειστά καί διαθέσιμα μόνον διά τούς πιστούς αὐτῆς, ἀλλά ἀνοικτά καί προσβάσιμα ὑπό τούς ὅρους τῆς κοσμιότητος καί εὐπρεπείας καί εἰς τούς κινουμένους ἀρχικῶς ἐκ γνωσιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος μόνον καί «παραρριπτομένους εἰς τὰς αὐλάς τοῦ Κυρίου» (Ψαλμ. 83 (84), 10), ἐξ ὧν οὗτοι ἐλκυόμενοι ἐκ τῶν ὄρωμένων καί δρωμένων ἔσω, δύνανται νά ἐνδιαφερθῶσι καί ὥφεληθῶσι ἐν τῷ μέτρῳ τῆς μετοχῆς αὐτῶν.

Τάς προσκυνηματικάς Ἡμῶν ἐμπειρίας ταύτας, βιουμένας καθ' ἔκάστην εἰς τὴν πηγήν καί τήν βάσιν παντός προσκυνήματος ἐν τῇ Σιωνίτιδι Ἑκκλησίᾳ καί ἐκτός αὐτῆς, ἦτοι τόν Φρικτόν Γολγοθᾶν, ἐφ' οὗ ἔχύθη τό ζωοποιόν αἷμα τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν, Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί εἰς τόν Πανάγιον καί Ζωοδόχον Τάφον, ἐν ᾧ ἐτάφη καί ἐξ οὗ ἀνέστη καί συνανέστησεν ἡμᾶς, συμμεριζόμενοι μετά πάντων ὑμῶν, μετά τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν Σεβασμιωτάτων Ἅγιων Ἀρχιερέων, τῶν Ἐλλογιμωτάτων καθηγητῶν καί πάντων τῶν μετεχόντων τοῦ ἐγκρίτου Συνεδρίου τούτου, ιδίᾳ δέ μετά τοῦ φιλοξενοῦντος τοῦτο λίαν ἀγαπητοῦ Ἡμῶν ἀδελφοῦ Ἰερωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου, εὐχόμεθα ὅπως τά προσκυνήματα τῆς Ἐπτανήσου ἀναδεικνύωνται συνεχῶς πανορθόδοξοι προσκυνηματικοί προορισμοί οἰκοδομῆς, ἀγιασμοῦ καί σωτηρίας τῶν προσκυνητῶν αὐτῶν.

Ἐπί τούτοις, χαιρετίζοντες πάντας ὑμᾶς ἀπό τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου διά τοῦ νικητηρίου κατά τοῦ θανάτου χαιρετισμοῦ «Χριστός ἀνέστη», διατελοῦμεν».

Ἐν τῇ Ἅγιᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, βθ' Νοεμβρίου ι'

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων